

fiskale Toldsatser, som i øvrigt have bevirket, at vi, finansielt set, sidde ret daarligt i det, have haft nogen som helst Virkning i en god Retning for de mindre velstillede, om disse i Virkeligheden have haft noget som helst Udbytte deraf? Det eneste, vi vide derom, er, tror jeg, at vi derved i ret høj Grad have ødelagt Statskassen. I øvrigt er jeg enig med det ærede Medlem i, at Arbejdsløsheden bedst afhjælpes ved at give Folk Arbejde.

Om selve Lovforslagene skal jeg kun sige, at det jo er andet Aar, vi have disse Lovforslag. De kom op til os forrige Aar den 26. Marts med et vist Pres paa sig, kan jeg sige. De kom til første Behandling en af Dagene deromkring, og den 30. Marts bleve de gennemførte uden Udvalg ved tredje Behandling. Man havde formentlig her i Tinget Følelsen af, at der var ekstraordinær Arbejdsløshed, og at der ingen Tid var til Undersøgelse, og saa gennemførte vi dem i Huj og Hast, kan jeg sige. Det forekommer mig nu, at de Herrer Repræsentanter for Arbejderne, som have forelagt Forslagene nede i Folketinget, kunde have gjort det noget før. Forslagene kom til første Behandling i Folketinget, saa vidt jeg husker, den 26. Januar i Aar, og de kom op til os nu en af de sidste Dage i Samlingen — antager jeg det er. De Herrer Arbejderrepræsentanter i Folketinget burde have tænkt paa, at Landstinget i Virkeligheden slet ikke har haft disse Love til Behandling, og de burde ikke have ventet med at forelægge dem til den 26. Januar, hvis de skulde have Haab om at gennemføre dem; i alt Fald burde man have skyndt sig lidt i det Udvalg, som var nedsat i Folketinget, saaledes at vi kunde have faaet dem herop noget før. Jeg betragter det som givet, at Landstinget ikke i Aar kan gennemføre disse Love uden en Drøftelse i et Udvalg; hvorvidt de saa komme ud deraf, skal jeg lade staa hen.

Hvorvidt der nu er ekstraordinær Arbejdsløshed, skal jeg ikke komme ind paa, det kan være, at der er noget om det, men det kan jo ogsaa være, at det har sine specielle Grunde, at denne Arbejdsløshed findes enkelte Steder. Paa Landet, hvor jeg er godt kendt, kan jeg godt sige, at der er Arbejde nok at faa for Folk, som ville arbejde. At der saa gaar mange herinde og i Købstadkommunerne, som ikke have Arbejde, er noget andet, og jeg skal indrømme, at en hel Del af de Folk, som gaa arbejdsløse herinde, maaske ikke egner sig til Arbejde ved Landbruget, men

jeg tror dog, at en stor Klasse af disse arbejdsløse, nemlig Arbejdsmændene, med stor Lethed vilde kunne faa Arbejde ude paa Landet, hvis de selv vilde. Jeg tror i det hele taget ikke, at Arbejdsløsheden, hvis man tager Landet som Helhed, er saa stor, som man gerne vil gøre den til. Den Indvandring her til København og Købstæderne, som har fundet Sted, er endnu ikke helt stoppet, men det burde den være, og jeg er noget i Tvivl, om man ikke ved disse Tilskud, denne Hjælp, bidrager til at øge den Lyst, der er, til at komme ind til København og Købstæderne.

Der er et Moment, jeg i denne Forbindelse maa nævne. Det har undret mig — og vist flere — noget, at efter at man i Fjor havde vedtaget Loven om Tilskud til ekstraordinære Arbejdsløshedskasser, kunde der i Løbet af Sommeren fra Arbejdernes Side ydes meget betydelige Summer til Arbejderne i Sverige; det er nævnt, at der blev givet 800,000 Kr. til dette Formaal. Det er jo overordentlig agtværdigt at hjælpe hinanden, men jeg synes dog, at man maa have Lov til at være saa meget Egoist, at man søger først og fremmest at hjælpe sig selv, og naar man i Anledning af Arbejdsløsheden er kommen til Kommune og Stat og har søgt om og faaet Hjælp, saa er det alligevel en egen Sag kort Tid efter at vise sig saa velstillet, at man har Raad til med saa store Summer at hjælpe mindre velstillede Folk i andre Lande. Jeg nævner det kun, fordi det er faldet mange Mennesker ude paa Landet for Brystet, at Arbejderne modtage ekstraordinære Tilskud og kort efter vise sig at have rigeligt af Penge.

Endelig er der jo det at sige, at denne Lov bebyrder atter Statskassen med en forøget Udgift. Den Sparsommelighed i Statshusholdningen, som Regeringen egentlig burde gøre sig til Talsmand for, eftersom den finansielle Stilling er saa daarlig — vi have jo ikke en Gang faaet det Laan, vi skulde have haft, men jeg haaber, at det kommer —, giver sig ikke noget stærkt Udslag, der foreligger f. Eks. en Betænkning angaaende Husmandsloven; ifølge den har man fra Regeringens Side med rund Haand uddelt 1 Mill. Kr. ekstra. Den Million maatte ikke spares. Naa, Landstinget har taget en anden Stilling, og jeg antager ogsaa, at Regeringen vil se saaledes paa Sagen, at den vil spare denne Million. Her vil man atter uddele nogle Penge, og det forekommer mig derfor, at Sparsommelighed, der er et af Regeringens Programpunkter, ikke — i alt Fald i Øjeblikket —